KROMOSOMSKO DOLOČANJE SPOLA

Teorijo o kromosomskem določanju spola je oblikoval ameriški biolog **Thomas H. Morgan**.

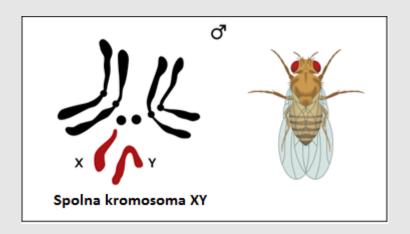

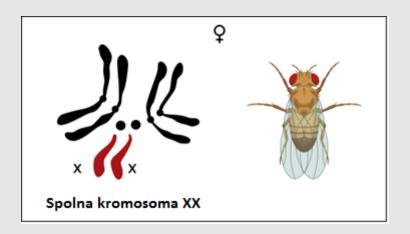
Za svoje študije je izbral vinsko mušico, *Drosophila melanogaster*.

Vinska mušica ima samo 4 pare homolognih kromosomov.

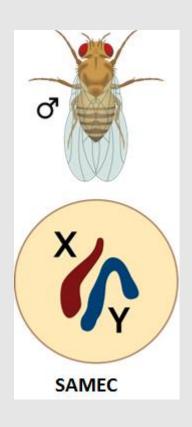
Spolna kromosoma XY določata moški spol pri vinski mušici *Drosophila melanogaster*.

Spolna kromosoma XX določata ženski spol pri vinski mušici Drosophila melanogaster.

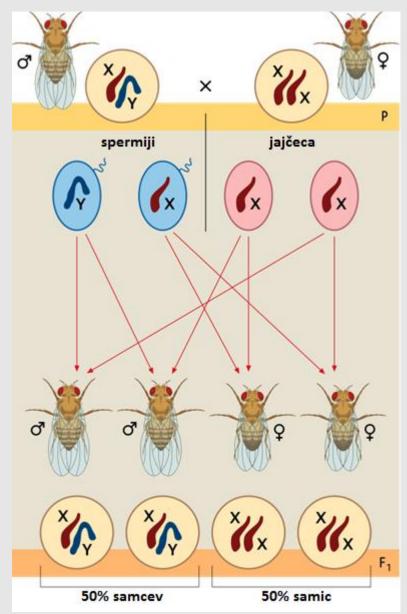
Samec in samica vinske mušice.

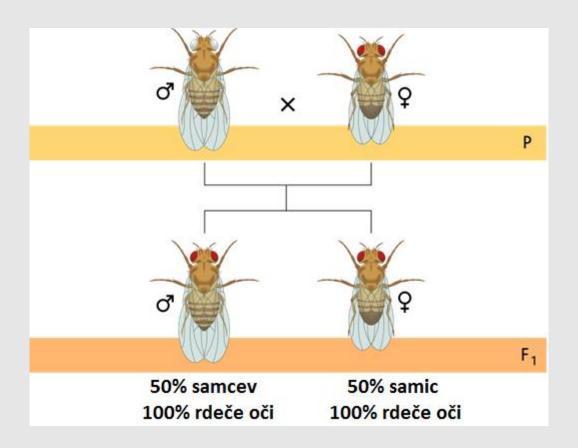
Pri križanju je delež samcev in samic vedno 50%

50% spermijev vsebuje kromosom X, 50% pa kromosom Y.

100% jajčec vsebuje kromosom X.

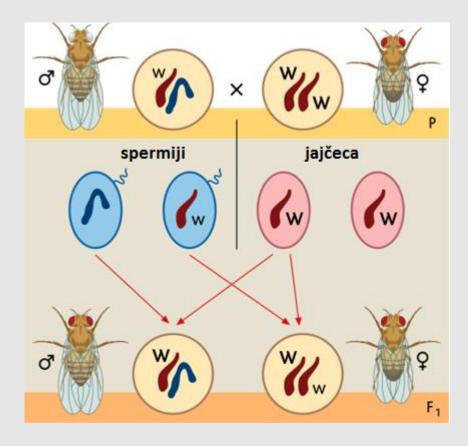
Morgan je križal samice z <u>rdečimi očmi</u> s <u>samci z belimi očmi</u>. V generaciji F₁ so imele <u>vse mušice rdeče oči</u>.

Gen za barvo oči je prisoten na spolnem kromosomu X.

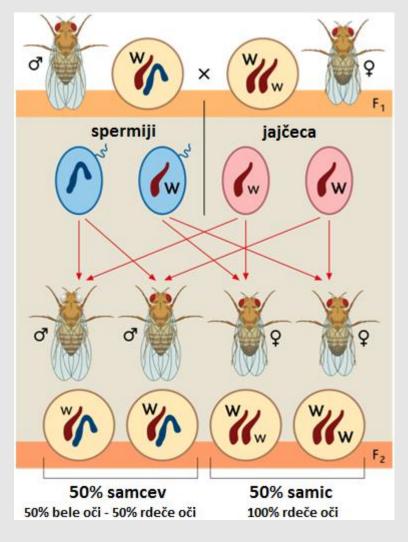
Kromosoma X in Y nista popolnoma homologna: na kromosomu Y so prisotni samo geni za določanje moških spolnih znakov.

Samec z belimi očmi ima <u>recesivni alel w</u>na kromosomu X (XwY).

Samica z rdečimi očmi ima na obeh kromosomih X dominantni alel W (XWXW).

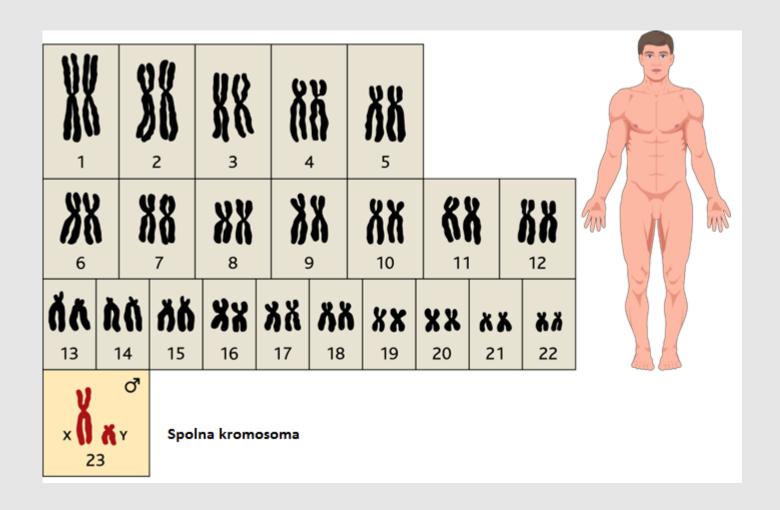
Samci generacije F₁ imajo kromosom X z dominantnim alelom (**X**^W**Y**), samice pa so heterozigotne (**X**^W**X**^w).

V F₂ ima polovica samcev dominantni fenotip – rdeče oči (**X**^W**Y**), polovica pa recesivni fenotip – bele oči (**X**^W**Y**).

Vse samice imajo dominantni fenotip – rdeče oči; polovica samic ima genotip (XWXW), polovica pa genotip (XWXW).

Pri človeku določata spolna kromosoma XY moški spol.

Pri človeku določata spolna kromosoma XX ženski spol.

